

DAIVA BELIŪNIENĖ

Kolekciją papildė dovanoti margučiai

Lietuvos dailės muziejaus (LDM) margučių rinkinys, kuriame yra 2 841 eksponatas, tikslingai pradėtas kaupti 1964 m., nors pirmieji, dar XX a. pradžioje marginti margučiai į LDM pateko 1947 m. iš Lietuvos mokslų akademijos Literatūros instituto muziejaus, kuris juos buvo perėmęs iš Lietuvių mokslo draugijos. Rinkinys nuosekliai pildytas kelis dešimtmečius rengiant trumpas pavasarinės ekspedicijas į Lietuvos regionus, kuriuose buvo gyva kiaušinių marginimo tradicija, todėl šiuo laikotarpiu sukaupta didžiausia rinkinio dalis. Šį rinkinį kaupusi ir tyrinėjusi tuometinė LDM darbuotoja Aldona Stravinskienė kaimuose ieškodavo margučių margintojų, įsigydavo margučių ir iš žinomų margintojų įvairiuose Lietuvos miestuose, pažinojo margintojų, gyvenusių ir sostinėje. Daugiausia margučių sukaupta tose vietose, kuriose vykdavo ekspedicijos margučiams rinkti. Daug jų į LDM atkeliavo iš Alytaus, Prienų, Kelmės, Šakių, Kauno, Šiaulių, Radviliškio rajonų, Seinų bei Punsko lietuviškų kaimų. Vėliau, link amžių sandūros, LDM margučių rinkinį papildė Vilniuje gyvenančių žymių margintojų kūriniai, taip pat įsigyta margučių ir iš kitų margintojų. Jie yra buvę eksponuoti tautodailės parodose, daugelį metų saugomi asmeninėse kolekcijose.

Gyvoji kiaušinių marginimo tradicija kinta, atsiranda naujų, modernių, gal ne visuomet iš karto priimtinių marginimo, dekoravimo būdų, keičiasi raštų prasmė, kartais margučiai įgauna grynai dekoratyvinį, puošybinį, suvenyrinį pobūdį. Muziejininkai turi fiksuoti naujas tendencijas, kaupti pavyzdžius, nes jie yra savojo, į istoriją nueinančio laiko liudytojai. Nuo 2000 m. LDM nuolat papildė margučių kolekciją. Šiuo metu LDM margučių rinkinyje yra 239 autorių margučiai. Šioje publikacijoje pristatomi 2017 m. LDM įsigyti margučiai.

Reikšminiai žodžiai: margučiai, kolekcija, kaupimas, gyvoji tradicija, naujovės.

Jadvygos Bulauskienės
margučiai.

Fot. Gintarė Grigėnaitė

LDM margučių rinkinį 2017 m. papildė trisdešimt septyni dovanoti trijų autorių margučiai: keturi – jau muziejui žinomos autorės Jadvygos Bulauskienės ir trisdešimt trys naujų autorių – Ritos Vasiliauskienės bei Vitenės Repšienės. Visi margučiai atlikti skutinėjimo technika, kuri retesnė už marginimą vašku. Skutinėjimo technika reikalauja daugiau laiko, meistrystės įgūdžių, kantrybės, todėl ja marginančių kiaušinius yra mažiau, nors pastarųjų metų parodos įrodė, kad galima teigti, jog šis marginimo būdas populiarėja.

Apie garbaus amžiaus telšiškę tautodailininkę J. Bulauskienę ir jos margučius jau rašyta „Lietuvos dailės muziejaus metraštyje“¹. Keturi nauji margučiai papildė autorės margučių kolekciją kūrybinių ieškojimų pavyzdžiais. Visi kiaušiniai dažyti anilino dažais, marginti baltais raštais. Trijų margučių raštai komponuoti aplink kiaušinį, koncentruojant rozetės motyvą kiaušinio galuose, o jį pratęsiančius geometrinius ornamentus išdėstant eilėmis skersai aplink margutį. Margintoja naudoja įprastus margučių raštams motyvus: pusiau saulutes, žvaigžduotes, įvairius trikampėlius, puslankius, „rūtų šakeles“, brūkšnelius, lapelius, kitokius geometrinius ir augalinius motyvus, o iš jų sukurtą ornamentą išdėsto visame lukšto plote. Ji mėgsta skirtingai puošti kiaušinio galus, o jei ornamentas galuose kartojasi – tai panaudoja skirtingą jo dydį. Šių margučių raštai geometriniai, bet autorė tarp jų įkomponuoja vieną kitą augalinį motyvą. Įdomu stebėti, kaip, panaudodama beveik vienodas ornamentines detales, ji kuria skirtingus geometrinius ornamentus.

Ketvirtojo margučio raštai komponuoti kitaip – dviejuose šonuose išskutinėta po panašią rozetę. Palyginti su LDM kolekcijoje esančiais ankstesniais šios autorės margučiais, naujųjų raštai artimesni tradiciniam marginimui. Tuo jie skiriasi nuo ankstesnių kūrybinių ieškojimų, kuriuose dominavo individualesnio stiliaus paieškos, realistiškesni augaliniai motyvai, mėgavimasis šiuolaikiško marginimo naujovėmis.

Anykščiuose gyvenanti profesionali dailininkė ir sertifikuota tradicinių amatų meistrė Rita Vasiliauskienė LDM padovanojo trylika margučių, margintų 2013–2014 metais. Ji margina ne tik vištų, bet ir žąsų, stručių, netgi papūgėlių kiaušinius. Anykščiuose gimusi (1963) ir augusi autorė mokėsi J. Biliūno vidurinėje mokykloje, vėliau Stepo Žuko taikomosios dailės technikume Kaune įgijo stiklo dailininkės profesiją, dirbo Aleksoto stiklo fabrike. Po penkiolikos metų grįžusi į Anykščius dirba edukacinių programų vadove Arklio muziejuje Niūronyse. Ritos kūrybingumas reiškiasi daugelyje sričių: ji tapo, margina kiaušinius, kuria karpinius, muziejuje moko lieti žvakes, kepti ruginę duoną.

Nuo vaikystės R. Vasiliauskienę supo kūrybingi žmonės, todėl estetinė, meninė aplinka Ritai buvo įprasta, gerai pažįstama ir būtina. Karpinių meno ji išmoko iš močiutės Stefanijos, kuri prieš šventes namus išpuošdavo pačios sukurtais karpiniais. Vėliau ateinanti auklė parodė, kaip storu aksominiu popieriumi puošti gėlių vazonus, išlankstyti įvairiausias gėles. Tėtis Stasys Matiukas, iš kurio mokėsi marginti kiaušinius, buvo meniškos sielos žmogus, savamokslis medžio drožėjas, mėgo tapyti. Jis margučius margino vašku bei skutinėju. Vaikystėje margučių kūrėja lenktyniaudavo su broliu, kuris išraižys gražesnę margutį, taigi šis užsiėmimas ją lydėjo nuo mažens. „Mes šeimoje Velykų dieną rengdavome margučių skutinėjimo varžybas. Kiekvienas šeimos narys išmargindavo po vieną ar kelis kiaušinius. Aš maniau, kad mano gražiausi, bet nugalėdavo draugystė. Prizinių vietų neskelbdavome, sudėdavome visus margučius į vieną vietą ir būdavo labai gražu.“² Tautodaile Rita susidomėjo grįžusi gyventi į Anykščius ir pradėjusi dirbti Arklio muziejuje, apie 2005-uosius metus. Nuo 2008 m. ji dalyvauja tautodailininkų parodose. Už prasmingą darbą siekiant išsaugoti tradicinius amatus, už tradicinės kultūros vertybių ir tautinio paveldo puoselėjimą R. Vasiliauskienė buvo apdovanota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro Broniaus Markausko padėka ir pinigine premija, kaip sėkmingiausiai 2017 m. dirbusi tradicinė amatininkė. Autorė margina kiaušinius ir vašku, bet LDM padovanojo trylika skutinėtų margučių. Apie skutinėtus margučius Rita sako: „Kur kas sudėtingesnė ir laiko, kruopštumo ir išmonės reikalaujanti kiaušinių marginimo technika yra

Ritos Vasiliauskienės
margučiai.

Fot. Gintarė Grigėnaitė

skutinėjimas. Kiaušinis nudažomas viena spalva, o po to aštriu peiliuku išskutinėjamas. Man ant kiaušinio šiuo būdu perkelti sumanymą kartais prireikia savaitės.“³ Ji skutinėja stiklo šuke ar tapetams pjaustyti skirtu peiliuku. „Rita prisipažįsta, kartais raižanti be jokio plano, tik vėliau ateina mintis.“⁴

LDM margučių rinkinyje esantys R. Vasiliauskienės margučiai dažyti natūraliais dažais, šviesiai rudame arba juodame fone raiškūs ornamento raštai išraižyti plonomis baltomis linijomis, kai kur atskiri motyvai paryškinti tamsiu laku. „Aš ne prieš dažus, tačiau man mielesni natūraliai, kaip senovėje, kiaušinių lukštais, arbatžolėmis dažyti ir įvairių augalėlių lapeliais marginti kiaušiniai“, – sako margučių kūrėja⁵.

Aplink kiaušinį komponuoti raštai sudaryti iš autorės mėgstamų motyvų: žvaigždučių, saulučių, kurie derinami su geometrinėmis detalėmis: ovalais, rombais, trikampiais, stačiakampiais ir pan. Jai patinka iš brūkšnelių formuoti „tinklelius“. Ornamentai geometriškai tikslūs, apgalvoti, raštai suskaidyti dalimis, kartais papildyti stilizuotais augaliniais motyvais. Rita mėgsta ornamentu užpildyti visą kiaušinio plotą, komponuodama pasikartojančius motyvus keturiuose šonuose, į raštų kompoziciją įtraukia ir galus arba raštus komponuoja skersai, aplink kiaušinį. Autorė taip pat domisi liaudies dirbinių ornamentika, kurią panaudoja ir margučių puošybai. Jos margučių raštams būdingos žvaigždutės – tarsi smulkiai iškarpyti karpiniai, o stilizuotos segmentinės saulutės, įkomponuotos apskritime, primena pjaustinėtą prieverpsčių

Ritos Vasiliauskienės margučiai.

Fot. Gintarė Grigėnaitė

ornamentą. Kita, aštriais spinduliais „spindinti“ saulutė lyg gretinasi su kalinėtomis metalinėmis saulutėmis, o smulki trikampių ir rombėlių pynė atkartoja mezginio fragmentą. Tokių sąsajų galima būtų rasti daugiau. Tačiau šie ir kiti, gal modernesni, smulkūs geometriniai motyvai ant kiaušinio lukšto vieni su kitais dera ir kuria savitą R. Vasiliauskienės margučių stilių. Margintoja nesiekia atkartoti senųjų margučių raštų, ne itin mėgaujasi tautiniais motyvais, dėl to kartais susilaukia ir priekaištų. Ji drąsiai, naudodamasi ornamento variacijų galimybėmis, kuria naujus derinius, todėl šios autorės margučiai atspindi šio laikmečio margučių margintojų kūrybinius ieškojimus.

Tradicinių amatų meistrė iš Vabalninko (Biržų r.) Vitenė Repšienė, padovanojusi dvidešimt 2012–2014 m. skutinėtų margučių, savo krašte yra tituluojama margučių karaliene. Gimusi 1936 m. Plundakų k. (Kupiškio r.), ji mokėsi Kupiškio vidurinėje mokykloje, išgyveno tremtį Sibire, grįžusi studijavo fiziką Šiaulių pedagoginiame institute, dirbo pedagoge. Kurti pradėjo išėjusi į pensiją, kai „nyku pasidarė nuo ramumos“⁶. Augusi kūrybingoje šeimoje Vitenė turi daug išmonės. Pirmiausia ji visus nustebino vašku margintais kiaušiniiais. Vėliau autorė ėmė pinti šiaudinius sodus, advento žvaigždes, juostas, rišti verbas, kurti atvirukus, piešti ant šilko, dekupuoti. V. Repšienė, 2000 m. pradėjusi dalyvauti parodose, 2004 m. tapo Lietuvos tautodailininkų sąjungos nare. Ji yra kelių Lietuvos tautinio paveldo produktų sertifikatų savininkė, taip pat yra surengusi personalinių parodų, dalyvavo daugelyje bendrų

Vitenės Repšienės
margučiai.

Fot. Gintarė Grigėnaitė

parodų Lietuvoje, užsienyje. Autorės kūryba ne kartą buvo apdovanota aukščiausiais įvertinimais – „Auksiniais vainikais“. Kol leido sveikata, energija, kūrybingumu trykštanti moteris entuziastingai dalyvavo edukacinėje veikloje, aiškino žmonėms margučių raštų, simbolių prasmes, kuriomis itin domėjosi nuo vaikystės. Kiaušinių dažymas buvo Vitenės šeimos, kurioje ji augo, pomėgis. Juos margino abi močiutės, dėdė, brolis. Raštų kalbos išmintį perėmusi iš šeimos ir giminės moterų, Vitenė toliau tuo domėjosi, studijavo specialią literatūrą. Margintoja šventai tiki, kad margučių raštai slepia užkoduotus linkėjimus žmogui, kuriam margutis dovanojamas, todėl dovanojamo margučio raštai turi būti itin apgalvoti, įprasminėti. Gerai išmanydama dovanojimo ir apeiginio margučių panaudojimo reikalus V. Repšienė noriai apie tai pasakoja besidomintiems. Savo margintų kiaušinių ji neparduoda, tik dovanoja. „Daryti pardavimui?... Niekada – tai man neįdomu: teks kartotis, marginti tokius, kurie bus paklausūs, skubėti, jaudintis... Man margučių marginimas – širdies nuraminimas, atsipalaidavimas, malonumas. Negi galima skutinėjant skubėti?... Žinau, žmonės prisigalvoja visko! Ir aš grąžteliu bandžiau kiaušinius graviruoti, naudoti vienodas frezytes vienodo pločio storesnėms linijoms išrėžti, tačiau... man mielesnis rankų darbas, nesvarbu, kad tokie linijai nubrėžti tenka dešimt kartų peiliuko galu lukštą perbraukti“, – sako margučių karalienė⁷. Namuose autorė saugo unikalią kolekciją – daugiau nei 2 000

Vitenės Repšienės
margučiai.

Fot. Gintarė Grigėnaitė

savo margintų (daugiausia skutinėtu) margučių, kurioje yra ir itin branginamos šeimos relikvijos – beveik šimtmetį skaičiuojantys jos močiutės, kitų giminaičių marginti kiaušiniai.

V. Repšienė kiaušinius margina ištisus metus, kas dieną ištuštindama po kelis, kaip buvo pratusi vaikystėje, kadangi juos dažo tuščius, jau išvalytus. „Viename gale yla praduria skylutę, paima didelį švirksną su adata, į jį pritraukia oro ir įkišusi į kiaušinį pamažu stumia orą. Tokiu būdu iš kiaušinio išteka baltymas, o po to ir trynys. Tada belieka ištraukti plėvę.“⁸ Taip paruoštą kiaušinį nudažo ir pradeda skutinėti. „Kiaušinio skutinėjimas užtrunka įvairiai – jei gera savijauta ir nuotaika, gali padaryti ir per kelias valandas. Tačiau būna, kad užtrunku ir visą dieną“, – pasakoja margučių kūrėja⁹. Ji margina vištų ir ančių kiaušinius. Skutinėti margučius V. Repšienė pradėjo apie 2002-uosius metus, kai mirė ilgai slaugytas brolis, pas kurį rado įrankius kiaušiniams marginti – adatą, iš skalpelio padarytą peiliuką, dubenėlį vaškui kaitinti¹⁰. Gerą skutinėjimo įrankį ji buvo pasidariusi ir iš patefono adatos, pritvirtintos prie pagaliuko. „Man knieti išbandyti skirtingas margučių marginimo technikas, net ir naujas, tačiau mieliausia – skutinėti. Šiam darbui naudoju paprastus prietaisus: aštrų peiliuką storesnėms linijoms ir dar vaikystėj į medinį pagaliuką įtvirtintą adatą“, – sako autorė¹¹. Pirmuosius raštus margintoja perėmė iš savo močiutės vaikystėje, vėliau pavyzdžių sėmėsi iš Balio Buračo rinkinių, parodų, domėjosi margučių istorija.

Nors V. Repšienė dažniausiai naudoja anilino dažus, tačiau LDM dovanoti žalsvai rusvi, baltais skutinėtais raštais išmarginti autorės margučiai dažyti natūraliais dažais. Dėl vienodos spalvos ir raštų stiliškos jie savaip panašūs, nors kiekvienas yra nepakartojamai skirtingas. Margučiams būdingos ilgos, lakios, plaukiančios linijos, stilizuotos gėlės, kartais pereinančios į muzikinių instrumentų formas, persipinančios, viena su kita susiraizgančios linijos, kurios komponuojamos saulūčių, žvaigždžių, sukūrėlio, gėlės žiedo, širdelės, kryželio, gyvybės medžio, geometriniais ir kitokiais motyvais. Kai kurie jų itin puošnūs, turtingi detalėmis. Pavyzdžiui, gyvybės medis. Į šalis skleidžiasi plačias vėduokles primenantys stilizuotų šakelių motyvai, derinami su tautines juostas primenančiais rombėliu, kryželių eilių ornamentais. Norint raštams suteikti didesnės dinamikos panaudojamos įstrižinės linijos, kilpelių vingiai, dinamiškos trišakės svastikos arba sukūrėliai ir pan. Margučių kūrėjos raštuose – keturlapis dobilėlis, šešiakampis koriukas, ratelis, žaltys, širdelė, kt. Kiekvieno ornamento prasmė autorei nėra atsitiktinė ir ji galėtų ją paaiškinti. Tačiau perskaityti tas prasmes nėra šios publikacijos tikslas. Raštai išdėstyti aplink kiaušinį gerai apgalvojus kompoziciją. Kiaušinis gali būti dalijamas į dvi dalis horizontaliai arba vertikalčiai, gali būti suskaidomas į keturias, aštuonias ar dar daugiau dalių, kiekviena dalis marginama skirtingai ar vienodai. Menininkės fantazija yra beribė. Jei margučio raštas sudėtingesnis, jis skutinėjamas net kelias dienas. LDM margučių rinkinyje esančių V. Repšienės margučių raštai yra stilištkai saviti, modernizuoti, nors autorės naudojami komponavimo būdai, raštų detalės bei motyvai būdingi tradicinei margučių puošybai. Būdamas viena ryškiausių šiuolaikinių margučių margintojų ji įneša atnaujinančios kaitos į gyvąją kiaušinių marginimo tradiciją.

Apibendrinant galima pažymėti, kad šiuolaikinių margučių margintojų meninių interesų spektras gana platus. Nors ir remiasi senąja tradicija, autoriai dažnai ieško įdomesnių ir modernesnių ornamentinės raiškos formų, į raštus sudeda naujas prasmes, nestokoja fantazijos. Tą atskleidžia šių trijų tautodailininkų kūrybinė veikla. Jų margučių raštuose persipina įvairių tautodailės šakų elementai, neretai iš to gimsta ir itin saviti margučių raštai. Akivaizdu, kad kiaušinių marginimo tradicija tautoje gyva, atsinaujinanti, įdomi žmonėms. Populiarios edukacinės kiaušinių marginimo dirbtuvės, kuriose dalyvauja įvairaus amžiaus ir išsilavinimo žmonės, vyksta velykinės margučių parodos regionuose. Todėl labai svarbu fiksuoti šį gyvosios tradicijos kismą ir pildyti LDM margučių rinkinį įdomiausiais šiuolaikinių margintojų kūriniais.

Išnašos

1. Beliūnienė D., „Naujų autorių margučiai Lietuvos dailės muziejaus kolekcijoje“, *Lietuvos dailės muziejaus metraštis 20*, Vilnius: Lietuvos dailės muziejus, 2018, 356–359.
2. Smalskas Ž. P., „Tiglio ir duonkepės krosnies karštyje“, *Šilelis*, 2014-08-08, prieiga internete <http://www.silelis.info/index.php?lang=lt&mID=1&cid=1059> (žiūrėta 2018-12-18).
3. Junevičius J., „Velykos su Švilpos kiaušiniiais“, *Anykšta*, 2015-04-04, prieiga internete <http://www.anyksta.lt/media/public/leidiniai/19c986cbead944a-5f902835ac448c26b.pdf> (žiūrėta 2018-12-18).
4. Šiaulytė A., „Margučio magija“, *Kelionės ir pramogos*, 2010-04-02, prieiga internete <http://kelionesirpramogos.lt/margucio-magija/> (žiūrėta 2018-12-18).
5. Junevičius J., „Velykos su Švilpos kiaušiniiais“, *Anykšta*, 2015-04-04, prieiga internete <http://www.anyksta.lt/media/public/leidiniai/19c986cbead944a-5f902835ac448c26b.pdf> (žiūrėta 2018-12-18).
6. Leonovienė E., „Margučių karalienė iš Vabalninko“, *Šeimininkė*, 2010-04-02, prieiga internete <https://www.delfi.lt/gyvenimas/istorijos/marguciu-karaliene-is-vabalninko.d?id=30626163> (žiūrėta 2018-12-18).
7. *Ibid.*
8. Gasaitytė I., Kudirkienė G., „Margučių raštuose – išminties lobiai“, *lrytas.lt*, [interaktyvus], 2018-04-13, <https://lietuvsdiena.lrytas.lt/aktualijos/2008/03/22/news/marguciu-rastuose-isminties-lobiai-5912801/> (žiūrėta 2018-12-18).
9. *Ibid.*
10. *Ibid.*
11. Leonovienė E., „Margučių karalienė iš Vabalninko“, *Šeimininkė*, 2010-04-02, prieiga internete <https://www.delfi.lt/gyvenimas/istorijos/marguciu-karaliene-is-vabalninko.d?id=30626163> (žiūrėta 2018-12-18).

Literatūra ir šaltiniai

1. *Krikščionybė Lietuvos mene. II tomas. Lietuvių liaudies menas*, sud. D. Bernotaitė-Beliauskienė, Vilnius: Lietuvos dailės muziejus, 2003.
2. Beliūnienė D., „Naujų autorių margučiai Lietuvos dailės muziejaus kolekcijoje“, *Lietuvos dailės muziejaus metraštis 20*, Vilnius: Lietuvos dailės muziejus, 2018.
3. Gasaitytė I., Kudirkienė G., „Margučių raštuose – išminties lobiai“, *lrytas.lt*, [interaktyvus], 2018-04-13, <https://lietuvsdiena.lrytas.lt/aktualijos/2008/03/22/news/marguciu-rastuose-isminties-lobiai-5912801/> (žiūrėta 2018-12-18).
4. Junevičius J., „Velykos su Švilpos kiaušiniiais“, *Anykšta*, 2015-04-04, prieiga internete <http://www.anyksta.lt/media/public/leidiniai/19c986cbead944a-5f902835ac448c26b.pdf> (žiūrėta 2018-12-18).
5. Leonovienė E., „Margučių karalienė iš Vabalninko“, *Šeimininkė*, 2010-04-02, prieiga internete <https://www.delfi.lt/gyvenimas/istorijos/marguciu-karaliene-is-vabalninko.d?id=30626163> (žiūrėta 2018-12-18).
6. Smalskas Ž. P., „Tiglio ir duonkepės krosnies karštyje“, *Šilelis*, 2014-08-08, prieiga internete <http://www.silelis.info/index.php?lang=lt&mID=1&cid=1059> (žiūrėta 2018-12-18).

7. Šiaulytė A., „Margučio magija“, *Kelionės ir pramogos*, 2010-04-02, prieiga in
8. ternetu <http://kelionesirpramogos.lt/margucio-magija/> (žiūrėta 2018-12-18).

Collection Supplemented with Donated Easter Eggs

DAIVA BELIŪNIENĖ

The first Easter eggs, created back in early 20th century, came to the Lithuanian Art Museum (LDM) in 1974 from the Museum of the Institute of Literature under the Lithuanian Academy of Sciences, which in turn had received them from the Lithuanian Scientific Society. The LDM collection of Easter eggs was intentionally started in 1964 and has been continuously growing for a number of decades thanks to brief yearly expeditions each spring to Lithuanian regions where the tradition of Easter egg decoration is still alive. Most Easter eggs were accumulated in places where such expeditions took place: Alytus, Prienai, Kelmė, Šakiai, Kaunas, Šiauliai, Radviliškis regions, Lithuanian villages in Sejny and Puńsk. Later on, the LDM collection of Easter eggs saw the addition of creations by decorators from Vilnius and other cities, which also had been displayed in folk art exhibitions. The living tradition of decorating Easter eggs is changing, which is why it is important to record new trends and collect samples. At the moment, the LDM Easter egg collection features eggs by 239 artists. This publication showcases Easter eggs – display items acquired by LDM in 2017.

In 2017, 37 donated Easter eggs by three artists have been added to the LDM Easter egg collection: four more by Jadvyga Bulauskienė and 33 eggs by new artists Rita Vasiliauskienė and Vitenė Repšienė. All of them were decorated using the scrape technique, which is rarer than the wax masking technique.

Contemporary Easter egg decorators base their work on ancient traditions, but the artists often seek a more interesting and modern expression through patterns, incorporating new meanings into them and never lacking imagination. This is also evident in the creative work of these three folk artists. Their Easter egg decorations feature intertwined elements of various types of folk art, often producing very unique patterns. Our nation continues to have a living, constantly renewing tradition of Easter egg decoration. It is therefore very important to record the development of this living tradition and grow the LDM Easter egg collection by adding the most interesting creations by contemporary decorators.